

รายงานการประชุม
คณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ครั้งที่ ๖/๒๕๕๘

วันพฤหัสบดีที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เวลา ๑๓.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมไชยวงศ์ ชูชาติ ส.ป.ก. ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพมหานคร

*****

อนุกรรมการผู้มาประชุม

๑. นายสรเสรีญ	อัจจุตมานัส	เลขาธิการ ส.ป.ก.	ประธานอนุกรรมการ
๒. นางสาวจิรภัทรา	ชีวปรีชา	ผู้แทนสำนักงานประมาณ	อนุกรรมการ
๓. นายพงศ์กูร	วิรัตน์นันท์	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๔. นางสาวจิรพันธ์	จันทร์สงฆ์	ผู้แทนกรมบัญชีกลาง	อนุกรรมการ
๕. นายทองปาน	โอษฐ์แก้ว	ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร	อนุกรรมการ
๖. นางสาวจรัสศรี	แก้วเกาะสะบ้า	ผู้แทนกรมตรวจบัญชีสหกรณ์	อนุกรรมการ
๗. นายชูศักดิ์	ทองแดง	ผู้แทนกรมปศุสัตว์	อนุกรรมการ
๘. นางอรอุมา	สรรพสิทธิโยธิน	ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน	อนุกรรมการ
๙. นายบุญศรี	อินทร์น้อย	ผู้แทนกรมวิชาการเกษตร	อนุกรรมการ
๑๐. นายกิติพันธ์	จันทาศรี	ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร	อนุกรรมการ
๑๑. นายปิยะวัฒน์	มุกต์ภาพิชญ์	ผู้แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์	อนุกรรมการ
๑๒. นางวรรณภา	บุญสุข	ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.	อนุกรรมการ และเลขานุการ
๑๓. นางนภัสวรรณ	ก้องเอกภพ	นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการพิเศษ	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

อนุกรรมการผู้ไม่มาประชุม

๑. รองเลขาธิการ ส.ป.ก.	ติตราชการ
๒. ผู้แทนกรมประมง	ติตราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายวิฑูร	วัชชพันธ์	สำนักงานคณะกรรมการบริหารสินเชื่อเกษตรแห่งชาติ (กบส.)
๒. นายณภสินธุ์	นุชนารถ	สำนักงานคณะกรรมการบริหารสินเชื่อเกษตรแห่งชาติ (กบส.)
๓. นายพงษ์พิเชษฐ์	เก้าเอียน	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
๔. นายประดิษฐ์	ใจรังษี	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาเกษตรและเครือข่ายผู้นำ
๕. นางสาววิไลวรรณ	เกตแก้ว	แทนผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี
		ผู้อำนวยการกลุ่มปฏิรูปที่ดิน
		แทนผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน
๖. นางสาวพิมพ์พรรณ	อนันตเสรี	ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการทรัพยากรดินและผลประโยชน์กองทุน
๗. นายดิเรก	นุชชม	ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการหนี้สินและพัฒนาทุนหมุนเวียน
๘. นางสาวอัจฉรา	วัฒนะเจริญ	ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดิน
๙. นายไพบูลย์	พุดนาค	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์
๑๐. นางสาวลักขณ์	บุราพรนุสรณ์	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดฉะเชิงเทรา
๑๑. นายบรรลือศักดิ์	ไกรโชค	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ
๑๒. นายเอกพงศ์	น้อยสร้าง	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดยโสธร
๑๓. นางสาวอรณัชชา	สุวรรณชัย	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช
๑๔. นายชำนาญ	กลินจันทร์	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา
๑๕. นายกำธร	เจริญวนันท์	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดร้อยเอ็ด
๑๖. นายฐณะวัฒน์	ธนพรดิษนันท์	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดกำแพงเพชร
๑๗. นายศตวรรษ	ทองจำรูญ	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดสระแก้ว
๑๘. นายเดชา	เจนกลรบ	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดกาฬสินธุ์
๑๙. นายเจริญชัย	พรรณนาภพ	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี
๒๐. นางสาววรรณพร	ดอกจำปา	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์
๒๑. นางสาวจิราทิพย์	โรจน์อุ้นวงศ์	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครนายก
๒๒. นางสาวกรรณา	นิยมไทย	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยนาท
๒๓. นายทินกร	การรักษา	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดสระบุรี
๒๔. นายพีระพงษ์	พลธิรักษา	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดบึงกาฬ
๒๕. นางสาวสุพัตรา	สาयाจักร	แทนปฏิรูปที่ดินจังหวัดแพร่
๒๖. นางสาวเฉลิมศรี	พงษ์เหล็ง	แทนปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิษณุโลก
๒๗. นางสาวเพ็ญวิภา	เรืองนิคม	แทนปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุทัยธานี
๒๘. ส.ต.อ. อรุณ	ศรีนาทม	แทนปฏิรูปที่ดินจังหวัดมุกดาหาร
๒๙. นายประพันธ์	วิทติง	แทนปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี
๓๐. นางละมัย	ขุนหวดี	แทนปฏิรูปที่ดินจังหวัดราชบุรี

๓๑. นายอัครเดช	เรียนนิน	แทนปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครพนม
๓๒. นายกฤษณะ	สิงห์เพชร	แทนปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำพูน
๓๓. นายศรีธรรณพจน์	กิริเตอร์	แทนปฏิรูปที่ดินจังหวัดศรีสะเกษ
๓๔. นางรสริน	ศรีวิชัย	แทนปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่น
๓๕. นางสาวจุฑาสินี	จำวิล	ผู้อำนวยการกลุ่มที่ดินและผลประโยชน์
๓๖. นางผาณิต	กสิกิจวรกุล	ผู้อำนวยการกลุ่มติดตามและประเมินผลกองทุน
๓๗. นางอังสนา	สุวัฒน์ทัพพะ	ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารสินเชื่
๓๘. นางสาววิวรรณ	วัฒนไกรสิทธิ์	ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบบัญชีกองทุน
๓๙. นางสาววนิดา	ธารณวิล	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาทุนหมุนเวียน
๔๐. นางสาวนิสากร	หงษ์พงษ์	ผู้อำนวยการกลุ่มการเงินและบัญชีกองทุน
๔๑. นายพูลเกียรติ	ตันติรัตน์เกตุ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักวิชาการและแผนงาน
๔๒. นายกฤตภาส	ธนาปวรุตน์	นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ สำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน
๔๓. นางสาวสุรีย์รัตน์	ฉารเลิศ	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการพิเศษ ส.ป.ก.ร้อยเอ็ด
๔๔. นางนภาพร	ทำนา	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีปฏิบัติงาน ส.ป.ก.ร้อยเอ็ด
๔๕. นายพิสุทธิ	เพชร	นิติกรชำนาญการพิเศษ ส.ป.ก.ฉะเชิงเทรา
๔๖. นายณัฐพล	มาประเสริฐ	นิติกรชำนาญการ ส.ป.ก.ฉะเชิงเทรา
๔๗. นายอดิศักดิ์	สมบูรณ์กิตติกร	นิติกรชำนาญการ ส.ป.ก.ปราจีนบุรี
๔๘. นางสาวใบพร	สว่างอารมณ์	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ ส.ป.ก.ราชบุรี
๔๙. นางสาวภักค์ศรีณย์	เหมะธูลิน	นักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ ส.ป.ก.บึงกาฬ
๕๐. นางสาวดวงนา	ผาไต้	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีปฏิบัติงาน ส.ป.ก.บึงกาฬ
๕๑. นางสุทธิพร	มีสรรพวรส	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีปฏิบัติงาน ส.ป.ก.อุดรดิตถ์
๕๒. นางสาววิลาวัลย์	ไชยมงคล	เจ้าหน้าที่ปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.อุดรดิตถ์
๕๓. นางสาวอำไพวรรณ	สุเทพิน	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ ส.ป.ก.นครนายก
๕๔. นางสาวอมรรัตน์	ดิษฐ์สุข	เจ้าหน้าที่ปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.นครนายก
๕๕. นางปราณี	บุญทศ	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน ส.ป.ก.อุบลราชธานี
๕๖. นางสาวดารารัตน์	คำมูล	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน ส.ป.ก.ลำพูน
๕๗. นางสาววัลย์	ทรัพย์สิน	นักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ ส.ป.ก.มุกดาหาร
๕๘. นางปัทมาวดี	ศรีวิชัย	นักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ ส.ป.ก.ขอนแก่น
๕๙. นางสาวพรนิภา	ธนะรัตน์	นักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ ส.ป.ก.ชัยภูมิ
๖๐. นางสาววัชรพันธ์	สุโพธิณะ	นักบัญชีชำนาญการ กรมบัญชีกลาง
๖๑. นางเพ็ญนี	ฉลองเกียรติกุล	นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการ สำนักงบประมาณ
เจ้าหน้าที่สำนักบริหารกองทุน		จำนวน ๒๘ คน

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

นายสรเสรีญ อัจจุตมานัส เลขานุการ ส.ป.ก. แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า การประชุม ออกก.คง. ครั้งนี้ เป็นการพิจารณาเรื่องการจัดทำบัญชีสัญญากองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ซึ่งสืบเนื่องจากการประชุมครั้งก่อน โดยได้พิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว จำนวน ๑๗ จังหวัด

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๕/๒๕๕๘ วันพุธที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เลขานุการคณะกรรมการ แจ้งที่ประชุม ดังนี้

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ได้กล่าวชี้แจงว่า ได้จัดทำรายงานการประชุมคณะกรรมการโครงการ และการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๕/๒๕๕๘ วันพุธที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรียบร้อยแล้ว แต่เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องของระยะเวลา ไม่สามารถส่งให้คณะกรรมการ ได้พิจารณาล่วงหน้า จึงนำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาให้การรับรองในที่ประชุม หากมีความประสงค์จะแก้ไขประการใด ขอได้โปรดแจ้งในการประชุมวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๘ เพื่อฝ่ายเลขานุการจะได้ปรับปรุงแก้ไข และนำเสนอคณะกรรมการให้การรับรองในการประชุม วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ และเพื่อให้เกิดความชัดเจน ฝ่ายเลขานุการขอแก้ไขมติคณะกรรมการ ในรายงานการประชุมหน้า ๑๙ เป็นดังนี้

๑. เห็นชอบการจัดทำบัญชีสัญญาของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ ภายใต้อัตรา ๑๐ หลักเกณฑ์ จำนวน ๑๖ จังหวัด เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ๗๒๕ ราย ภายในวงเงิน ๒๔,๐๕๙,๘๖๗.๔๔ บาท

๒. มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการ ปรับปรุง แก้ไข ให้เป็นไปตามความเห็นของ คณะกรรมการ และส่งให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวบรวมนำเสนอรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะกรรมการบริหารสินเชื่อเกษตรกรแห่งชาติต่อไป

ผู้แทน ธ.ก.ส. มีความเห็นว่า จากการตรวจสอบเอกสารรายงานการประชุม ประเด็นที่อนุกรรมการให้ข้อสังเกต เช่น ภัยพิบัติต้องสอดคล้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และจาก รายงานการประชุมหน้า ๑๕ ที่กำหนดว่าจำนวนเกษตรกรที่ขอจำหน่ายหนี้สัญญาอาจไม่ถึง จำนวน ๒๕๒ ราย เหตุใดจึงไม่ระบุจำนวนรายที่ขอจำหน่ายหนี้สัญญาให้ถูกต้องชัดเจน ซึ่งเห็นว่า ฝ่ายเลขานุการอาจต้องทบทวน หรือปรับปรุง แก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง

ประธานคณะกรรมการ ได้กล่าวสรุป ดังนี้

๑. ในการประชุมครั้งก่อน อนุกรรมการได้ให้ความเห็นและข้อสังเกตไว้เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ ซึ่งในกรณีของ ส.ป.ก.เชียงใหม่ ได้เสนอขอจำหน่ายหนี้สูญโครงการเลี้ยงโค เนื่องจากประสบภัยแล้งเป็นเหตุให้วัวล้มตาย ซึ่งผู้แทน กบส. ให้ข้อคิดว่าการขอจำหน่ายหนี้สูญกรณีมูลเหตุมาจากประสบภัยพิบัติหรือภัยธรรมชาติ เอกสารหลักฐานที่ใช้ประกอบการพิจารณาต้องเป็นช่วงเวลาเดียวกับปีที่เริ่มต้นโครงการ หรือผู้แทนกรมปศุสัตว์ ตั้งข้อสังเกตว่า กรณีสัตว์ตายไม่เกี่ยวข้องกับเหตุภัยแล้ง เป็นต้น

๒. กรณีที่ผู้แทน ธ.ก.ส. ทักท้วงข้อมูลที่ฝ่ายเลขานุการเสนอขอจำหน่ายหนี้สูญครั้งก่อน กรณีประสบภัยพิบัติหรือภัยธรรมชาติ จำนวน ๒๕๒ ราย สืบเนื่องจากมติ ครม. เกี่ยวกับภัยธรรมชาติ ต้องเป็นผลกระทบโดยตรงจากภัยธรรมชาติจริง ๆ ซึ่งได้มีข้อสรุปร่วมกันว่า การอ้างอิงหลักฐานการประกาศพื้นที่ประสบภัย ต้องเป็นช่วงเวลาเดียวกับปีที่เริ่มต้นโครงการ แต่ปัญหาของ ส.ป.ก.เชียงใหม่ คือ ไม่ได้เกิดภัยพิบัติในปีที่เริ่มโครงการเลี้ยงวัว และได้เสนอขอจำหน่ายหนี้สูญด้วยเหตุภัยแล้งทำให้วัวตาย ซึ่งผู้แทนกรมปศุสัตว์ได้ให้ข้อสังเกตว่าเหตุภัยแล้งไม่น่าจะมีผลกระทบกับสัตว์ ที่ประชุมจึงเสนอให้ ส.ป.ก.เชียงใหม่ เปลี่ยนแปลงเหตุผลการเสนอขอจำหน่ายหนี้สูญจากสาเหตุภัยพิบัติ เป็นสาเหตุจากโครงการส่งเสริมหรือสงเคราะห์ของรัฐที่ไม่ประสบความสำเร็จ ดังนั้น ภาพรวมของการนำเสนอข้อมูลการจำหน่ายหนี้สูญ จำนวนรายจึงยังคงเดิม เพียงแต่เปลี่ยนแปลงเหตุผลในการนำเสนอ

มติคณะกรรมการ ให้ฝ่ายเลขานุการไปปรับแก้ไขรายงานการประชุมคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๕/๒๕๕๘ วันพุธที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และนำเสนอคณะกรรมการ ในการประชุมคราวต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

เรื่องที่ ๓.๑ ขอความเห็นชอบการจำหน่ายหนี้สูญกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ครั้งที่ ๒

เลขานุการคณะกรรมการ ได้นำเสนอ ดังนี้

๑. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้แจ้งให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ส.ป.ก.จังหวัด) ดำเนินการสำรวจข้อมูลหนี้สินเกษตรกรที่มีหนี้ค้างชำระ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗ ภายใต้สาเหตุของปัญหานี้สินเกษตรกรเพื่อขอจำหน่ายหนี้สูญใน ๑๐ สาเหตุ ปรากฏว่ามี ส.ป.ก.จังหวัด จำนวน ๖๘ จังหวัด ได้รายงานผลการสำรวจข้อมูลหนี้สินเกษตรกรที่ขอจำหน่ายหนี้สูญ จำนวน ๑๙,๘๙๔ ราย รวมทั้งสิ้น ๑,๑๒๗.๐๙ ล้านบาท ประกอบด้วยสินเชื่อบุคคล จำนวน ๑๙,๘๗๐ ราย เป็นเงิน ๑,๑๐๘.๐๙ ล้านบาท และสินเชื่อบุคคลสถาบันเกษตรกร จำนวน ๒๔ แห่ง เป็นเงิน ๑๙.๐๐ ล้านบาท

๒. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เสนอเรื่องขออนุมัติโครงการแก้ไขปัญหานี้สินเกษตรกรด้วยการจำหน่ายหนี้เป็นสูญในกองทุนหรือเงินทุนในส่วน of กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้คณะรัฐมนตรี (กรม.) พิจารณาเห็นชอบ โดยวิเคราะห์ จำแนกกลุ่มปัญหานี้สินเกษตรกร และสาเหตุของการจำหน่ายหนี้เป็นสูญ โดยแบ่งกลุ่มเป็น ๑๐ สาเหตุ ดังนี้

- ๒.๑ กรณีโครงการส่งเสริมหรือสงเคราะห์ของรัฐที่ไม่ประสบความสำเร็จ
- ๒.๒ กรณีประสบภัยพิบัติหรือภัยธรรมชาติ
- ๒.๓ ปัญหาเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้
- ๒.๔ หนี้ขาดอายุความ
- ๒.๕ หนี้ค้างชำระเป็นระยะเวลาเกินกว่า ๑๐ ปีขึ้นไป
- ๒.๖ หนี้ที่ไม่สามารถติดตามทรัพย์สินเพื่อดำเนินการบังคับคดีได้
- ๒.๗ เกษตรกรผู้กู้ยืมเงินเสียชีวิต สาบสูญ หาดูไม่พบ หรือละทิ้งถิ่นที่อยู่
- ๒.๘ เกษตรกรผู้กู้ยืมเงินพิการ ทุพพลภาพ วิกลจริต หรือเจ็บป่วยเรื้อรัง
- ๒.๙ ลูกหนี้ผู้กู้ยืมเงินมีรายได้น้อยหรือไม่มีความสามารถในการชำระหนี้
- ๒.๑๐ หนี้สินของเกษตรกรมีจำนวนต้นเงินกู้ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ซึ่งจากการดำเนินการฟ้องร้องจะไม่คุ้มกับค่าใช้จ่าย

๓. กรม. ได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ อนุมัติโครงการแก้ไขปัญหานี้สินเกษตรกรด้วยการจำหน่ายหนี้เป็นสูญ ในกองทุนหรือเงินทุนในส่วน of กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับความเห็นของกระทรวงการคลังไปพิจารณาดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ในการดำเนินโครงการให้ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกฎหมาย ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด กระทรวงการคลังเห็นควรให้เพิ่มเติม ดังนี้

๓.๑ กรณีลูกหนี้ผู้กู้ยืมเงินมีรายได้น้อยหรือไม่มีความสามารถในการชำระหนี้ เห็นควรให้กำหนดต้นเงินคงค้าง ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท

๓.๒ กำหนดให้ใช้ข้อมูลหนี้คงค้าง ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗ เป็นกรอบในการสำรวจลูกหนี้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เข้าข่ายได้รับสิทธิในการจำหน่ายหนี้เป็นสูญตามหลักเกณฑ์ของโครงการ

๓.๓ เงื่อนไขการจำหน่ายหนี้เป็นสูญของโครงการ เห็นควรให้คงอำนาจการจำหน่ายหนี้สูญของกองทุนหรือเงินทุนในส่วน of กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้เป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรีหรือกระทรวงการคลัง ตามมติสภการบริหารคณะปฏิวัติ ที่ ลธ.ปว.๑๒๙๘๖/๒๕๑๕ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๑๕ อนุมัติหลักการกรณีเงินสูญหาย ขาดบัญชี หรือหนี้เงินค้างชำระที่ไม่สามารถเรียกร้องจากลูกหนี้ได้แต่ละกรณี ภายในวงเงิน ๕.๐๐ ล้านบาท ให้กระทรวงการคลัง

มีอำนาจอนุมัติจำหน่ายออกจากบัญชีได้ จำนวนเงินหรือหนี้เกินกว่านี้ให้กระทรวงการคลังเสนอขออนุมัติคณะรัฐมนตรี

๔. ส.ป.ก. ได้ชี้แจงหลักเกณฑ์ วิธีการพิจารณา และเงื่อนไขการจำหน่ายหนี้สูญตามมติ ครม. เพื่อให้ ส.ป.ก.จังหวัด จัดทำข้อมูลหนี้สินเกษตรกรและเอกสารหลักฐานประกอบการขอจำหน่ายหนี้สูญ ตามรหัสสาเหตุและเอกสารหลักฐานฯ ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดดังนี้

รหัสสาเหตุ ๑ กรณีโครงการส่งเสริมหรือสงเคราะห์ของรัฐที่ไม่ประสบความสำเร็จ มีเอกสารหลักฐาน คือ

(๑.๑) รายงานผลการวิจัยหรือศึกษาของหน่วยงานรัฐ

(๑.๒) รายงานผลการสำรวจ หรือรับรองข้อเท็จจริงการไม่ประสบความสำเร็จของโครงการจากหน่วยงานของรัฐ

รหัสสาเหตุ ๒ กรณีประสบภัยพิบัติหรือภัยธรรมชาติ มีเอกสารหลักฐาน คือ

(๒.๑) ประกาศพื้นที่ประสบภัยของจังหวัด หรือ ปก.

(๒.๒) การขึ้นทะเบียนผู้ประสบภัย หรือได้รับเงินชดเชยจากรัฐ

(๒.๓) รายงานผลการสำรวจ หรือรับรองว่าเกษตรกรได้รับผลกระทบโดยตรงจากภัยพิบัติหรือภัยธรรมชาติ จนไม่สามารถชำระหนี้เงินกู้ยืมได้จากหน่วยงานของรัฐ

รหัสสาเหตุ ๓ ปัญหาเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้ มีเอกสารหลักฐาน คือ

(๓.๑) ทะเบียนราษฎรที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดภาคใต้ ได้แก่ นราธิวาส ปัตตานี ยะลา และสงขลา ๔ อำเภอ คือ จะนะ เทพา สะบ้าย้อย นาทวี

(๓.๒) คำรับรองของผู้ปกครองท้องที่ว่าเกษตรกรมีภูมิลำเนา ถิ่นที่อยู่ หรือที่ทำกินในพื้นที่ประสบปัญหาเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้

รหัสสาเหตุ ๔ หนี้ขาดอายุความ มีเอกสารหลักฐาน คือ

(๔.๑) รายงานรับรองจากหน่วยงานรัฐ ว่าหนี้เงินกู้ยืมของเกษตรกรขาดอายุความไม่อาจฟ้องร้องดำเนินคดีได้

รหัสสาเหตุ ๕ หนี้ค้างชำระเป็นระยะเวลาเกินกว่า ๑๐ ปี มีเอกสารหลักฐาน คือ

(๕.๑) เอกสารหลักฐานที่แสดงว่าหน่วยงานได้มีความพยายามให้อายุความ สะดุดหยุดลง หรือรับสภาพความรับผิดชอบ

(๕.๒) เอกสารหลักฐานที่แสดงว่าหน่วยงานได้มีการติดตามทวงถามเป็นหนังสือมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ครั้ง แต่แต่ละครั้งห่างกันไม่น้อยกว่า ๒ เดือน และการติดตามทวงถามดังกล่าวไม่ได้ผล

รหัสสาเหตุ ๖ หนี้ที่ไม่สามารถติดตามทรัพย์สินเพื่อดำเนินการบังคับคดีได้ มีเอกสารหลักฐาน คือ

- (๖.๑) คำพิพากษาถึงที่สุด
- (๖.๒) คำพิพากษาบังคับคดีหรือคำสั่งศาลให้เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๖.๓) เอกสารหลักฐานที่แสดงว่าหน่วยงานมีการติดตามทรัพย์สินเพื่อการบังคับคดีมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ครั้ง แต่แต่ละครั้งห่างกันไม่น้อยกว่า ๓ เดือน
- (๖.๔) เอกสารหรือหลักฐานที่แสดงว่ามีเจ้าหนี้รายอื่นมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของผู้กู้และผู้ค้ำประกัน

รหัสสาเหตุ ๗ เกษตรกรผู้กู้ยืมเงินเสียชีวิต สาบสูญ หาดูไม่พบ หรือละทิ้งถิ่นที่อยู่ มีเอกสารหลักฐาน คือ

- (๗.๑) สำเนาใบมรณะบัตร
- (๗.๒) คำสั่งศาลเป็นบุคคลสาบสูญ
- (๗.๓) ใบแจ้งความร้องทุกข์จากพนักงานสอบสวน
- (๗.๔) เอกสารรับรองจากหน่วยงานรัฐว่าต้นเงินกู้ยืมของเกษตรกรไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท
- (๗.๕) เอกสารรับรองจากหน่วยงานรัฐว่าไม่มีทรัพย์สินตกแก่ทายาทที่จะชำระหนี้ได้
- (๗.๖) เอกสารรับรองจากหน่วยงานรัฐว่าไม่มีผู้ค้ำประกัน หรือมี แต่ผู้ค้ำประกันไม่มีทรัพย์สินที่มีหลักฐานทางทะเบียน
- (๗.๗) คปจ. มีมติสั่งให้เกษตรกรสิ้นสุดสิทธิในที่ดิน

รหัสสาเหตุ ๘ เกษตรกรผู้กู้ยืมเงินพิการ ทุพพลภาพ วิกฤจريت หรือเจ็บป่วยเรื้อรัง มีเอกสารหลักฐาน คือ

- (๘.๑) ใบรับรองของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- (๘.๒) คำรับรองของหน่วยงานรัฐ หรือผู้ปกครองท้องถิ่นที่เกษตรกรผู้นั้นมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ ไม่น้อยกว่า ๓ คน ว่าเกษตรกรผู้นั้นเป็นบุคคลซึ่งมีร่างกาย หรือสุขภาพเจ็บป่วยเรื้อรังหรือวิกฤจريت ไม่สามารถประกอบอาชีพได้
- (๘.๓) เอกสารรับรองจากหน่วยงานรัฐว่าเกษตรกรไม่มีทรัพย์สินที่มีหลักฐานทางทะเบียน

รหัสสาเหตุ ๙ ลูกหนี้ผู้กู้ยืมเงินมีรายได้น้อยหรือไม่มีความสามารถในการชำระหนี้ กรณีเกษตรกรเป็นผู้กู้ยืมเงิน จะต้องมียาได้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน จปฐ. และเป็นหนี้ต้นเงินไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท มีเอกสารหลักฐาน คือ

- (๙.๑) แบบสำรวจ จปฐ. ของกรมการพัฒนาชุมชน
- (๙.๒) คำรับรองจากผู้ปกครองท้องถิ่นที่เกษตรกรรายนั้นมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ ไม่น้อยกว่า ๓ ราย

กรณีองค์กรเกษตรกรเป็นผู้กู้ยืมเงิน จะต้องมีความรู้ทางการเงินอ่อนแอ โดยมีผลการชำระบัญชีหนี้สินมากกว่าทรัพย์สิน และขาดทุนเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปีติดต่อกัน หรือเลิกกิจการแล้ว มีเอกสารหลักฐาน คือ

(๙.๓) งบการเงิน หรือรายงานทางการเงิน

(๙.๔) รายงานการชำระบัญชี หรือการเลิกกิจการ รับรองโดยหน่วยงานรัฐ

รหัสสาเหตุ ๑๐ หนี้สินของเกษตรกรมีจำนวนต้นเงินกู้ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ซึ่งจากการดำเนินการฟ้องร้องจะไม่คุ้มกับค่าใช้จ่าย มีเอกสารหลักฐาน คือ

(๑๐.๑) รายงานตรวจสอบรับรองจากหน่วยงานรัฐว่าเกษตรกรผู้กู้ยืมมีมูลหนี้ค้างชำระไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

(๑๐.๒) เอกสารหลักฐานการที่แสดงว่าหน่วยงานได้มีการติดตามทวงถามเป็นหนังสือมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ครั้ง แต่แต่ละครั้งห่างกันไม่น้อยกว่า ๒ เดือน และการติดตามทวงถามดังกล่าวไม่ได้ผลดี

(๑๐.๓) หนังสือความเห็นจากสำนักงานอัยการสูงสุดเกี่ยวกับประมาณการค่าใช้จ่ายในการฟ้องคดี

(๑๐.๔) เอกสารหลักฐานที่แสดงว่าเป็นภาระแก่ส่วนราชการ

๕. การประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ ๕/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา เรื่องที่ ๔.๑ การจำหน่ายหนี้สูญกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ มีมติ ดังนี้

๕.๑ เห็นชอบในหลักการจำหน่ายหนี้สูญของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘

๕.๒ มอบให้ อกก.คก. รับไปพิจารณารายละเอียดการตัดหนี้สูญให้เป็นไปตามมติ ครม. ในแต่ละโครงการ ทั้งนี้ ในการตรวจสอบให้ระมัดระวังให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามระเบียบและหลักเกณฑ์

๕.๓ เมื่อ อกก.คก. พิจารณาเรียบร้อยแล้ว ให้รายงานคณะกรรมการทราบ ก่อนที่จะนำเสนอขอตัดหนี้สูญต่อไป

๖. การประชุมคณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คก.) ครั้งที่ ๕/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่ ๓.๑ ขอความเห็นชอบการจำหน่ายหนี้สูญกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด จำนวน ๑๗ จังหวัด มีมติเห็นชอบการจำหน่ายหนี้สูญกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ ภายใต้งบ ๑๐ หลักเกณฑ์ จำนวน ๑๖ จังหวัด ๗๒๕ ราย ภายใต้งบเงิน ๒๔.๐๕ ล้านบาท โดยให้ฝ่ายเลขานุการปรับปรุงแก้ไข

ให้เป็นไปตามความเห็นและข้อสังเกตของคณะอนุกรรมการ และส่งให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวบรวมนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะกรรมการบริหารสินเชื่อ เกษตรแห่งชาติต่อไป

การดำเนินงาน

ส.ป.ก. ได้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลหนี้สินเกษตรกรและเอกสารหลักฐาน ประกอบการพิจารณาการจำหน่ายหนี้สูญกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๒ จำนวน ๘ สาเหตุ ๒๖ จังหวัด ๑,๙๔๐ ราย เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๘๙.๔๖ ล้านบาท ดังนี้

๑. ประสบภัยพิบัติหรือภัยธรรมชาติ (รหัสสาเหตุ ๒) ข้อมูลหนี้สินเกษตรกรที่ขอจำหน่ายหนี้สูญ จำนวน ๑ จังหวัด ๔ ราย เป็นเงิน ๐.๐๗ ล้านบาท และเอกสารหลักฐาน คือ ข้อ ๒.๑ และ ๒.๒

๒. หนี้ขาดอายุความ (รหัสสาเหตุ ๔) ข้อมูลหนี้สินเกษตรกรที่ขอจำหน่ายหนี้สูญ จำนวน ๔ จังหวัด ๒๒๒ ราย เป็นเงิน ๕.๙๐ ล้านบาท และเอกสารหลักฐาน คือ ข้อ ๔.๑

๓. หนี้ค้างชำระเป็นระยะเวลาเกินกว่า ๑๐ ปีขึ้นไป (รหัสสาเหตุ ๕) ข้อมูลหนี้สินเกษตรกรที่ขอจำหน่ายหนี้สูญ จำนวน ๖ จังหวัด ๒๕๔ ราย เป็นเงิน ๒๒.๒๘ ล้านบาท และเอกสารหลักฐาน คือ ข้อ ๕.๑ และ ๕.๒

๔. หนี้ที่ไม่สามารถติดตามทรัพย์สินเพื่อดำเนินการบังคับคดีได้ (รหัสสาเหตุ ๖) ข้อมูลหนี้สินเกษตรกรที่ขอจำหน่ายหนี้สูญ จำนวน ๔ จังหวัด ๒๔๗ ราย เป็นเงิน ๓๖.๓๐ ล้านบาท และเอกสารหลักฐาน คือ ข้อ ๖.๑ ๖.๒ และ ๖.๓

๕. เกษตรกรผู้กู้ยืมเงินเสียชีวิต สาบสูญ หาดูไม่พบ หรือละทิ้งถิ่นที่อยู่ (รหัสสาเหตุ ๗) ข้อมูลหนี้สินเกษตรกรที่ขอจำหน่ายหนี้สูญ จำนวน ๑ จังหวัด ๓ ราย เป็นเงิน ๐.๐๑ ล้านบาท และเอกสารหลักฐาน คือ ข้อ ๗.๔ ๗.๕ และ ๗.๗

๖. เกษตรกรผู้กู้ยืมเงินพิการ ทุพพลภาพ วิกลจริต หรือเจ็บป่วยเรื้อรัง (รหัสสาเหตุ ๘) ข้อมูลหนี้สินเกษตรกรที่ขอจำหน่ายหนี้สูญ จำนวน ๑ จังหวัด ๑ ราย เป็นเงิน ๐.๐๒ ล้านบาท และเอกสารหลักฐาน คือ ข้อ ๘.๒ และ ๘.๓

๗. ลูกหนี้ผู้กู้ยืมเงินมีรายได้น้อยหรือไม่มีความสามารถในการชำระหนี้ (รหัสสาเหตุ ๙) ข้อมูลหนี้สินเกษตรกรที่ขอจำหน่ายหนี้สูญ จำนวน ๑๐ จังหวัด ๔๑๘ ราย เป็นเงิน ๑๙.๐๙ ล้านบาท และเอกสารหลักฐาน คือ ข้อ ๙.๑ ๙.๒ ๙.๓ และ ๙.๔

๘. หนี้สินของเกษตรกรมีจำนวนต้นเงินไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ซึ่งจากการดำเนินการฟ้องร้องจะไม่คุ้มกับค่าใช้จ่าย (รหัสสาเหตุ ๑๐) ข้อมูลหนี้สินเกษตรกรที่ขอจำหน่ายหนี้สูญ จำนวน ๒๐ จังหวัด ๗๙๑ ราย เป็นเงิน ๕.๗๙ ล้านบาท และเอกสารหลักฐาน คือ ข้อ ๑๐.๑ และ ๑๐.๒

มติที่เกี่ยวข้อง

๑. มติ ครม. เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ โครงการแก้ไขปัญหานี้สินเกษตรกร ด้วยการจำหน่ายหนี้เป็นสูญ ข้อ ๕.๒.๒ (๓) กองทุนหรือเงินทุนใดไม่มีระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการจำหน่ายหนี้เป็นสูญ ให้ส่งเรื่องของลูกหนี้ภายใต้หลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้ กบส. พิจารณาดำเนินการจำหน่ายหนี้สูญให้ต่อไป

๒. มติสภาพบริหารคณะปฏิวัติ ที่ ลธ.ปว.๑๒๙๘๖/๒๕๑๕ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๑๕ อนุมัติหลักการกรณีเงินสูญหาย ขาดบัญชี หรือหนี้เงินค้างชำระที่ไม่สามารถเรียกร้องจากลูกหนี้ได้แต่ละกรณี ภายในวงเงิน ๕.๐๐ ล้านบาท ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจอนุมัติจำหน่ายออกจากบัญชีได้จำนวนเงินหรือหนี้เกินกว่านี้ให้กระทรวงการคลังเสนอขออนุมัติคณะรัฐมนตรี

ความเห็นฝ่ายเลขานุการ

เพื่อให้การจำหน่ายหนี้สูญกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นไปตามมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๕/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ในการมอบอำนาจให้ อกก.คก. พิจารณารายละเอียดการตัดหนี้สูญให้เป็นไปตามมติ ครม. จึงเห็นควรให้ อกก.คก. เป็นผู้พิจารณารายละเอียดการขอจำหน่ายหนี้สูญกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ครั้งที่ ๒ จำนวน ๒๖ จังหวัด ๑,๙๔๐ ราย เป็นเงินทั้งสิ้น ๘๙.๔๖ ล้านบาท เพื่อนำเสนอ คปก. เพื่อทราบ และส่งให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวบรวมนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะกรรมการบริหารสินเชื่อเกษตรแห่งชาติต่อไป

ประเด็นที่น่าเสนอ

ขอความเห็นชอบการจำหน่ายหนี้สูญกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ครั้งที่ ๒ จำนวน ๒๖ จังหวัด ๑,๙๔๐ ราย เป็นเงินทั้งสิ้น ๘๙.๔๖ ล้านบาท เพื่อนำเสนอ คปก.เพื่อทราบ และส่งให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รวบรวมนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะกรรมการบริหารสินเชื่อเกษตรแห่งชาติต่อไป

การพิจารณาและข้อสังเกตของที่ประชุม

รหัสสาเหตุ ๒ กรณีประสบภัยพิบัติหรือภัยธรรมชาติ

ส.ป.ก.จังหวัด ที่เสนอขอจำหน่ายหนี้สูญ ตามรหัสสาเหตุ ๒ จำนวน ๑ จังหวัด ได้แก่ ส.ป.ก.บุรีรัมย์ เกษตรกร ๔ ราย จำนวนเงิน ๗๓,๒๕๐.๖๒ บาท ใช้หลักฐานข้อ ๒.๑ และ ๒.๒

ส.ป.ก.บุรีรัมย์

ปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ชี้แจงว่า เกษตรกรที่เสนอขอจำหน่ายหนี้สูญ จำนวน ๔ ราย กู้ยืมเงินเพื่อปลูกมันสำปะหลัง ระยะเวลาการกู้ยืม ๓ ปี ทำสัญญากู้ยืมเงินปี ๒๕๕๔ ประสบภัยแล้งปี ๒๕๕๕ เอกสารหลักฐานอ้างอิงข้อ ๒.๑ และ ๒.๒

ผู้แทน กบส. มีความเห็น ดังนี้

๑. การนำเสนอข้อมูลการจำหน่ายหนี้สูญ ส.ป.ก. ควรสรุปภาพรวมให้ชัดเจนก่อนนำเสนอ กบส. โดยให้เห็นภาพว่าแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมอะไร เกิดภัยพิบัติอย่างไร มีความเสียหายเพียงใด ทั้งหมดหรือบางส่วน มีผลทำให้ไม่มีรายได้เพียงพอที่จะชำระหนี้

๒. การพิจารณาเกี่ยวกับการจำหน่ายหนี้สูญเห็นว่า ๑) การกู้ยืมเงินระยะสั้น ๑ ปี ถ้าปีแรกลงทุนปลูกพืชระยะสั้น แต่ปีที่ ๒ เกิดภัยพิบัติ ผลผลิตเสียหายไม่สามารถชำระหนี้ได้ และไม่มีเงินที่จะลงทุนในปีต่อไปเห็นควรให้ตัดหนี้สูญได้ ๒) การกู้ยืมเงินระยะปานกลาง เป็นการปลูกไม้ผลยืนต้น หรือกิจกรรมอื่น ๆ ถ้าในระหว่างอายุสัญญาประสบภัยพิบัติ ต้องดูว่าเสียหายสิ้นเชิงหรือไม่ เช่น ถ้าปีที่ ๓ เกิดภัยพิบัติ ไม้ผลยืนต้นเสียหายทั้งหมด ไม่สามารถหารายได้มาชำระหนี้ เห็นควรเสนอจำหน่ายหนี้สูญได้ทั้งจำนวน

ผู้แทนกรมบัญชีกลาง มีข้อสังเกต ดังนี้

๑. จากการตรวจสอบรายงานการประชุมครั้งก่อน กรณีประสบภัยพิบัติหรือภัยธรรมชาติ ต้องเป็นภัยที่เกิดช่วงเวลาที่กู้ยืมเงิน แต่กรณี ส.ป.ก.บุรีรัมย์ เกิดภัยแล้งในช่วงเวลาของสัญญาเงินกู้ คือ ทำสัญญากู้ยืม ปี ๒๕๕๔ แต่เกิดภัยพิบัติ ปี ๒๕๕๕ ซึ่งล่วงเลยปีที่ทำสัญญาไปแล้ว ถ้าปลูกพืชล้มลุก ได้ผลผลิตหลายรอบแล้ว ดังนั้น การกู้เงินระยะเวลา ๕ ปี เกิดภัยแล้งปีที่ ๕ ถือว่าอยู่ในช่วงระหว่างอายุสัญญาหรือไม่ สามารถจำหน่ายหนี้สูญได้หรือไม่

๒. การกู้ยืมเงินระยะสั้น ๑ ปี แต่ชำระเงินหลายงวด ซึ่งภายใน ๑ ปี เกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ สามารถนำเงินมาชำระหนี้ได้ แต่ถ้าเกษตรกรไม่มาชำระหนี้และในช่วงนั้นประสบปัญหาภัยธรรมชาติ กองทุนฯ ได้มีมาตรการขยาย/ลด/ยกเว้น การชำระเงินให้อยู่แล้ว จึงเห็นว่าควรดูกิจกรรมในช่วงเวลาที่ประสบภัยธรรมชาติจริง ๆ จึงจะขอตัดหนี้สูญได้

๓. เมื่อได้พิจารณาจากข้อเท็จจริง กรณีระยะเวลาการกู้ยืม ๓ ปี เกิดภัยธรรมชาติ ในปี ๒ เกษตรกรก็ยังคงเป็นหนี้อยู่ ถ้าตัดหนี้สูญให้เฉพาะปีที่ ๒ อาจไม่ตรงกับเจตนารมณ์ของ กรม. ที่จะตัดหนี้ให้ทั้งหมด จึงขอเสนอความเห็นว่าการเกิดภัยแล้งในปีใด เป็นเหตุให้ได้รับความเสียหาย ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมปลูกพืชล้มลุก หรือไม้ยืนต้น ให้ตัดหนี้สูญทั้งหมด

ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร มีข้อสังเกตว่า การปลูกมันสำปะหลังมีระยะเวลาการปลูก ๘-๑๒ เดือน จึงจะมีเปอร์เซ็นต์การเกิดแป้ง ถ้าการกู้ยืมเงินระยะเวลา ๓ ปี ปลูกไม่ได้ทั้ง ๓ ปี (มันสำปะหลังปลูกได้ปีละครั้ง) จะเกิดภัยแล้งติดต่อกัน ๓ ปี ถือว่าภัยพิบัติที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบโดยตรงหรือไม่

ผู้แทน ธกส. มีความเห็นว่า ในรหัสสาเหตุ ๒.๓ รายงานผลการสำรวจ หรือรับรองว่าเกษตรกรได้รับผลกระทบโดยตรงจากภัยพิบัติหรือภัยธรรมชาติ จนไม่สามารถชำระหนี้เงินกู้ยืมได้

จากหน่วยงานของรัฐ แต่จากการตรวจสอบเอกสารที่นำเสนอ ถ้า ส.ป.ก. เห็นว่าเกษตรกรที่ขอ
จำหน่ายหนี้สูญได้รับผลกระทบโดยตรงจากภัยพิบัติหรือภัยธรรมชาติ และมีหนังสือรับรองน่าจะ
เข้าเกณฑ์ข้อ ๒.๓

ผู้แทน สศช. เสนอความเห็นว่าการกู้ยืมเงินระยะสั้น ๑ ปี ถ้าเกิดภัยพิบัติในปีใด
ให้ตัดหนี้สูญปีนั้น แต่ถ้ากู้เงินระยะเวลา ๓ ปี และในระหว่าง ๓ ปี เกิดภัยพิบัติขึ้นส่งผลให้ผลผลิต
เสียหายให้อยู่ในดุลยพินิจของ ส.ป.ก.จังหวัด ในการรับรองว่าเกษตรกรได้รับผลกระทบโดยตรง
จากภัยพิบัติ ไม่สามารถชำระหนี้เงินกู้ยืมได้

ประธาน มีความเห็น ดังนี้

๑. กรณี ส.ป.ก.บุรีรัมย์ เป็นการกู้ยืมเงินระยะปานกลาง ๓ ปี ถ้าในปีที่ ๑ เกษตรกร
ชำระหนี้แล้ว ปีที่ ๒ เกิดภัยธรรมชาติ ผลผลิตเสียหาย ไม่มีรายได้มาชำระหนี้ ถือว่าได้รับผลกระทบ
โดยตรงหรือไม่ จึงขอความเห็นจากคณะกรรมการ โดยเสนอแนวคิดในการตัดหนี้สูญกรณี
การกู้เงินระยะเวลา ๓ ปี เป็น ๒ แนวทาง คือ

๑) เกิดภัยพิบัติในปีใดให้พิจารณาตัดหนี้สูญทั้งโครงการ

๒) ให้พิจารณาจากอายุสัญญา ถ้าในระหว่าง ๓ ปี ผลผลิตทางการเกษตร
ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติในปีใด ให้ตัดหนี้สูญได้เฉพาะปีนั้น

๒. การพิจารณาตัดหนี้สูญ วันนี้มีปัญหาเรื่องเงินกู้ระยะสั้น/ระยะยาว มีการ
เพิ่มเติมเงื่อนไขการพิจารณามากขึ้น ถ้าหากแจ้งให้ ส.ป.ก.จังหวัด ตรวจสอบโดยละเอียด
รอบคอบเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด ข้อมูลที่ได้จะมีความชัดเจนและน่าเชื่อถือมากขึ้น
เพราะ ส.ป.ก. ไม่มีอำนาจในการพิจารณาการจำหน่ายหนี้สูญ แต่การพิจารณาขึ้นอยู่กับ กบส.
ดังนั้น กรณี ส.ป.ก.บุรีรัมย์ ให้ตรวจสอบหลักฐานประกาศภัยพิบัติเพิ่มเติมให้ตรงกับปีแรกที่ทำ
สัญญากู้เงินประกอบการขอจำหน่ายหนี้สูญมานำเสนอในครั้งต่อไป

ฝ่ายเลขานุการ เสนอความเห็นว่าการประชุมที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ได้มีการชี้แจงทำความเข้าใจว่า กรณีเกิดภัยพิบัติหรือภัยธรรมชาติปีใดปีหนึ่ง ให้ขอจำหน่ายหนี้สูญได้
โดยไม่ได้มีการกล่าวถึงอายุสัญญา แต่ไม่มีรายงานการประชุมดังกล่าวเพื่อใช้อ้างอิง แต่ถ้าผลการประชุม
คณะกรรมการมีมติให้กำหนดเงื่อนไขเป็นประการใด ฝ่ายเลขานุการจะได้แจ้ง ส.ป.ก.จังหวัด
ดำเนินการให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดต่อไป

รหัสสาเหตุ ๑๐ กรณีหนี้สินของเกษตรกรมีจำนวนต้นเงินกู้ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
ซึ่งจากการดำเนินการฟ้องร้องจะไม่คุ้มกับค่าใช้จ่าย

คณะกรรมการ มีความเห็นและข้อสังเกต ดังนี้

ประธาน ให้ข้อสังเกตว่า หลักเกณฑ์ที่ ๑๐ เป็นกรณีที่เกษตรกรเป็นหนี้เงินกู้ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ส.ป.ก. ติดตามทวงถามแล้ว ยังไม่มาชำระ ถ้าดำเนินการฟ้องร้องจะไม่คุ้มกับค่าใช้จ่าย จึงเสนอขอจำหน่ายหนี้สูญเพื่อตัดปัญหาการฟ้องร้องคดี

คณะกรรมการได้ตรวจสอบรายละเอียดข้อมูลของ ส.ป.ก.จังหวัด มีข้อสังเกต บางประการ ดังนี้

๑. ลูกหนี้บางรายชำระหนี้เกือบหมด เหลือเงินต้นเพียงเล็กน้อย เช่น กู้ยืมเงิน จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท เหลือหนี้ค้างชำระเพียง ๑,๐๐๐ บาทเศษ หรือบางรายชำระหนี้เพียง ๑,๐๐๐ บาทเศษ เหลือหนี้ค้างประมาณ ๔๐,๐๐๐ กว่าบาท สะท้อนให้เห็นประสิทธิภาพในการ ติดตามทวงถาม

๒. เกษตรกรบางรายมียอดชำระดอกเบี้ย ๓๐ บาทเศษ มีหนังสือทวงถามปี ๒๕๕๗ และยังไม่มาชำระอยู่ ไม่น่ามีเหตุผลที่จะขอตัดหนี้สูญ

๓. กรณีมีการฟ้องร้องเกษตรกรตามสัญญากู้ยืมเงิน ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด ต่อมา ลูกหนี้เสียชีวิต ไม่น่าจะเข้าเกณฑ์ ข้อ ๑๐

คณะกรรมการ ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ให้ฝ่ายเลขานุการและ ส.ป.ก.จังหวัด ตรวจสอบรายละเอียดข้อมูลการเสนอขอจำหน่ายหนี้สูญ ตามสาเหตุข้อ ๑๐ ทั้งหมด เพื่อนำเสนอ คณะกรรมการพิจารณาใหม่

มติคณะกรรมการ

๑. เห็นชอบการจำหน่ายหนี้สูญกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของสำนักงาน การปฏิรูปที่ดินจังหวัด ครั้งที่ ๒ ตามรหัสสาเหตุ ๔- ๙ จำนวน ๒๐ จังหวัด ๑,๑๔๕ ราย ภายในวงเงิน ๘๓.๖๐ ล้านบาท

๒. มอบหมายฝ่ายเลขานุการ และ ส.ป.ก.จังหวัด ตรวจสอบข้อมูลรหัสสาเหตุ ๒ และรหัสสาเหตุ ๑๐ ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด ดังนี้

๒.๑ รหัสสาเหตุ ๒ กรณีประสบภัยพิบัติหรือภัยธรรมชาติ กรณีเงินกู้ระยะปานกลาง หรือระยะยาว ถ้ากิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรรายที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติปีใด ให้ตัด หนี้สูญได้ทั้งหมด และต้องมีหนังสือรับรองจากปฏิรูปที่ดินจังหวัด ว่าเกษตรกรไม่สามารถชำระหนี้ได้

๒.๒ รหัสสาเหตุ ๑๐ กรณีหนี้สินของเกษตรกรมีจำนวนต้นเงินกู้ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ซึ่งจากการดำเนินการฟ้องร้องจะไม่คุ้มกับค่าใช้จ่าย มีเอกสารหลักฐานการที่แสดงว่าหน่วยงาน ได้มีการติดตามทวงถามเป็นหนังสือมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ครั้ง แต่ละครั้งห่างกันไม่น้อยกว่า ๒ เดือน และการติดตามทวงถามดังกล่าวเกษตรกรไม่มีการนำเงินมาชำระหนี้

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ไม่มี

เลิกประชุมเวลา ๑๙.๓๐ น.

(นางวรรณภา บุญสุข)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน
อนุกรรมการและเลขานุการ
คณะอนุกรรมการโครงการและการเงิน
กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(นางสาววิตินันท์ วงษ์วาด)
นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ
ผู้จัดรายงานการประชุม

(นางนภัสวรรณ ก้องเอกภพ)
นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการพิเศษ
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
คณะอนุกรรมการโครงการและการเงิน
กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ผู้ตรวจรายงานการประชุม